

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 107/04-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. októbra 2004 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Eduarda Báránya a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti GE Capital Bank GmbH, V., zastúpenej advokátom JUDr. Z. L., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. Er 526/00 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. Er 526/00 porušil základné právo spoločnosti GE Capital Bank GmbH, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. Er 526/00 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Spoločnosti GE Capital Bank GmbH priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré je

Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Spoločnosti GE Capital Bank GmbH p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 840 Sk (slovom osemtisícosemstoštyridsať slovenských korún), ktoré je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. Z. L. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 21. júna 2004 č. k. I. ÚS 107/04-23 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti GE Capital Bank GmbH, W. (ďalej aj „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Z. L. advokátska kancelária, B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 526/00.

Z prijatej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 14. februára 2000 proti povinným Agroslužbe, K. N. M., s. r. o., a spol. návrh na výkon exekúcie. Po udelení súhlasu okresným súdom na vykonanie exekúcie časť povinných napadla začatie exekúcie námietkami. O námietkach rozhodol okresný súd uznesením č. k. Er 526/00-96 z 13. mája 2002 a následne exekučné konanie zastavil (1. júla 2002). Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) predmetné rozhodnutia 30. decembra 2003 zrušil a okresný súd dosiaľ vo veci opätovne nerozhodol. Ani napriek sťažnostiam na prietahy v konaní v zmysle príslušných ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov

k náprave nedošlo. Sťažovateľka je toho názoru, že postupom okresného súdu v predmetnej veci dochádza k zbytočným prieťahom v konaní.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vyslovil porušenie označeného základného práva, prikázal okresnému súdu „*konať bez zbytočných prieťahov*“, priznal jej finančné zadost'učinenie 100 000 Sk a náhradu trov konania.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, vyjadrením sp. zn. Spr. 527/04 z 24. mája 2004 a Spr. 10/04-ÚS z 3. augusta 2004 a sťažovateľka prostredníctvom stanoviska svojho právneho zástupcu k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 23. augusta 2004.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto základných práv – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 100/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. Er 526/00.

Dňa 2. marca 2000 súdny exekútor JUDr. A. B. z H. (ďalej len „exekútor“) žiadal o udelenie súhlasu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice č. N 437/98, Nz 339/98 z 18. septembra 1999 vydaného JUDr. M. B., notárkou z Bratislavy, a návrhu GE Capital Bank GmbH, V., ako oprávnenej, zastúpenej advokátom JUDr. Z. L., B. proti, povinným: č. 1 – Agroslužbe K. N. M., s. r. o., č. 2 – P. K., K. N. M., č. 3 – D. K., K. N. M., č. 4 – A. Š., N., č. 5 – J. K., K. N. M., na vymoženie 677 721,4 ATS istiny s prísl. (za nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z leasingovej zmluvy).

K žiadosti boli pripojené kópie notárskej zápisnice sp. zn. N 437/98, Nz 339/98 a slovenský preklad nemeckého textu výpisu z Knihy firiem z 11. februára 1999, podľa ktorého (bod č. 21 na str. 2) spoločnosť GE Capital Bank GmbH, V. splynula (okrem iných) aj s AVABANK GmbH.

Okresný súd 14. marca 2000 vydal pod č. k. Er 526/00-57 poverenie č. 5502 007405, pre exekútora na vykonanie exekúcie v prospech oprávnenej proti povinným č. 1 až 5 na základe už vyššie uvedenej notárskej zápisnice (poverenie bolo doručené exekútorovi 10. apríla 2000).

Dňa 28. júna 2000 podala J. K. z K. N. M. (manželka povinného č. 5) proti exekúcii námietky.

Pokynom z 3. júla 2000 bolo súdnej kancelárii uložené poslať námietky na vyjadrenie právnomu zástupcovi oprávnenej, pripojiť súdny spis o rozdelení bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) a vyžiadať exekučný spis sp. zn. Ex 88/2000.

Podľa úradného záznamu zo 7. júla 2000 bol pripojený spis okresného súdu sp. zn. 4 C 183/97 o zrušení BSM za trvania manželstva.

Dňa 12. júla 2000 podal povinný č. 3 námietky proti exekúcii.

Exekútor 26. júla 2000 doručil (poštou) okresnému súdu námietky povinných na rozhodnutie spolu s podrobným popisom doteraz exekútorom vykonaných úkonov.

Podľa úradného záznamu zo 14. augusta 2000 bol pripojený exekučný spis sp. zn. Ex 88/00 (jeho súčasťou boli námietky povinnej č. 4 z 28. júna 2000 a povinného č. 3 zo 6. júla 2000 proti exekúcii).

Pokynom z 9. októbra 2000 bolo uložené súdnej kancelárii vyzvať právneho zástupcu oprávnenej, aby oznámil, na základe čoho došlo k zmene subjektu na strane oprávnenej; od notárky vyžiadať spis sp. zn. N 437/98, Nz 339/98; z Obchodného registra Okresného súdu Žilina vyžiadať aktuálny výpis týkajúci sa spoločnosti Agroslužba, K. N. M., s. r. o.

Dňa 19. októbra 2000 právny zástupca oprávnenej doručil okresnému súdu výpis z obchodného registra týkajúci sa oprávnenej preukazujúci právne nástupníctvo, a to v jazyku nemeckom a autorizovanom slovenskom preklade (kópie uvedeného mal okresný súd k dispozícii v rámci príloh k žiadosti exekútora o udelenie súhlasu na vykonanie exekúcie z 2. marca 2000).

Notárka 25. októbra 2000 oznámila, že nemôže predložiť požadovaný spis [§ 83 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskych činnostiach (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov].

Dňa 6. novembra 2000 bol doručený výpis z Obchodného registra Okresného súdu Žilina.

Pokynom z 26. februára 2001 bolo uložené súdnej kancelárii vyzvať právneho zástupcu oprávnenej na oznámenie termínu prechodu právneho nástupníctva oprávneného; z Obchodného registra Okresného súdu Žilina vyžiadať výpis týkajúci sa povinnej č. 1 k termínu 18. marca 1998; z Colného skladu v Martine vyžiadať informáciu o mláťačke (t. j. predmete leasingovej zmluvy) z roku 1998 a komu bola vydaná.

Dňa 15. marca 2001 právny zástupca oprávnenej oznámil, že k zápisu oprávneného do obchodného registra došlo ku dňu 2. októbra 1998, tak ako to vyplýva z už súdu predložených výpisov (pozri poznámku k 19. októbru 2000).

Dňa 16. marca 2001 bol predložený výpis z Obchodného registra Okresného súdu Žilina k dátumu 13. február 1998 a 22. september 1998.

Podľa úradného záznamu z 22. júna 2001 exekútor telefonicky žiadal „o čo najskoršie vydanie rozhodnutia v predmetnej veci“; exekútor bol požiadaný o predloženie exekučného spisu; opätovne bol vyzvaný Colný úrad – riaditeľstvo v Žiline (ďalej len „colný úrad“) na podanie informácie.

Colný úrad 21. augusta 2001 oznámil, že kombajn bol 27. októbra 1998 vyvezený do Rakúskej republiky.

Dňa 30. októbra 2001 exekútor žiadal informáciu o stave konania (na základe pripomienok oprávnenej).

Dňa 8. novembra 2001 okresný súd vyzval exekútora, aby sa vyjadril, či podáva námietky voči osobe sudcu.

Exekútor 6. decembra 2001 oznámil, že právny zástupca oprávnenej nenamietal zaujatosť, ale priet'ahy v konaní.

Podľa úradného záznamu z 20. decembra 2001 bol spis vzhľadom na stáž na krajskom súde daný „na kal. do 31. 12. 2002“.

Okresný súd 13. mája 2002 uznesením č. k. Er 526/00-96 vyhovel námietkam a vyhlásil exekúciu za neprípustnú (uznesenie doručené exekútorovi 11. júna 2002, právnemu zástupcovi oprávnenej 12. júna 2002, Agroslužbe nedoručené a 13. júna 2002 vrátené späť).

Okresný súd na uznesení vyznačil právoplatnosť dňom 28. júna 2002.

Oprávnená podala 26. júna 2002 proti vyššie uvedenému uzneseniu odvolanie.

Okresný súd 1. júla 2002 uznesením č. k. Er 526/00-103 exekučné konanie zastavil (uznesenie doručené exekútorovi 26. augusta 2002, povinnej č. 1 nedoručené, povinnému č.2 doručené 26. augusta 2002, povinnému č. 3 doručené 30. augusta 2002, povinnej č. 4 nedoručené, povinnému č. 5 doručené 30. augusta 2002 a právnemu zástupcovi oprávnenej 26. augusta 2002).

Dňa 5. septembra 2002 podala oprávnená odvolanie.

Krajský súd 10. septembra 2002 postúpil okresnému súdu odvolanie oprávnenej proti uzneseniu z 1. júla 2002 a žiadal rozhodnúť o odvolaní proti uzneseniu z 13. mája 2002.

Pokynom z 23. septembra 2002 bolo súdnej kancelárii uložené vyzvať oprávneneho na zaplatenie súdnych poplatkov za odvolania; zaslať povinným č. 1 – 5 odvolanie na vyjadrenie (doručené povinným č. 2 až 5).

Okresný súd uznesením č. k. Er 526/00-128 z 23. septembra 2002 stanovil úhradu súdneho poplatku za podanie námietky z 24. júna 2002 a uznesením č. k. Er 526/00-129 úhradu súdneho poplatku za podanie námietok z 2. septembra 2002 pre povinného – GE

Capitol Bank GmbH, V. (t. j. pre oprávnenú) (uznesenia boli doručené právnomu zástupcovi oprávnenej 4. októbra 2002).

Oprávnená proti uzneseniam z 23. septembra 2002 podala 11. októbra 2002 odvolania.

Pokynom z 12. novembra 2002 bolo uložené súdnej kancelárii doručiť odvolania povinným na vyjadrenie; pripraviť predkladáciu správu pre krajský súd na rozhodnutie o odvolaniach.

Dňa 7. novembra 2002 boli okresnému súdu doručené vyjadrenia povinných č. 2 – 5 k odvolaniam (oznámili, že proti povinnému č. 1 a č. 5 bol vyhlásený konkurz a poukázali na dôsledky vyplývajúce z § 14 ods. 1 písm. e) Exekučného zákona).

Dňa 16. januára 2003 boli odvolania predložené krajskému súdu (8 Co E 76/03).

Pokynom z 28. februára 2003 bolo uložené súdnej kancelárii zapísať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 13. mája 2002 na samostatné odvolacie konanie.

Dňa 26. marca 2003 bol okresnému súdu doručený odvolací materiál z krajského súdu na odstránenie nedostatkov: uznesenie z 13. mája 2002 o vyhovení námietkam nebolo doručené povinným č. 2 až 5, ako ani J. K.; uznesenie z 1. júla 2002 o zastavení exekučného konania nebolo doručené povinnej č. 4.

Dňa 26. marca 2003 boli okresnému súdu doručené uznesenia krajského súdu z 28. februára 2003 o odvolaniach: uznesenie č. k. 8 Co E 8/03-142 o zrušení uznesenia okresného súdu z 23. septembra 2002 č. k. Er 526/00-128; uznesenie č. k. 8 Co E 8/03-145 o zrušení uznesenia okresného súdu z 23. septembra 2002 č. k. Er 526/00-129 (t. j. uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti pre oprávnenú za podanie námietok).

Pokynom z 31. marca 2003 bolo uložené súdnej kancelárii druhostupňové uznesenia doručiť právnomu zástupcovi oprávnenej; opis uznesení doručiť podľa pokynu krajského súdu (doručené právnomu zástupcovi oprávnenej 8. apríla 2003, povinnej č. 4 dňa 4. apríla 2003, J. K. 4. apríla 2003, povinnému č. 3 dňa 8. apríla 2003, povinným č. 2 a č. 5 nedoručené).

Pokynom z 18. júla 2003 bolo uložené súdnej kancelárii vyhotoviť predkladáciu správu pre krajský súd.

Dňa 2. septembra 2003 bol súdny spis s odvolaniami doručený krajskému súdu.

Dňa 12. februára 2004 boli okresnému súdu doručené uznesenia krajského súdu z 30. decembra 2003: uznesenie sp. zn. 8 Co E 45/03 o zrušení uznesenia okresného súdu z 13. mája 2002 o vyhovení námietkam povinných a vrátení mu veci na ďalšie konanie; uznesenie sp. zn. 8 Co E 46/03 o zrušení uznesenia okresného súdu z 1. júla 2002 o zastavení exekučného konania.

Okresnému súdu bol 12. februára 2002 doručený späť súdny spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach proti uzneseniam okresného súdu z 23. septembra 2002 (súdne poplatky), lebo o nich už krajský súd rozhodol uzneseniami z 28. februára 2003 č. k. 8 Co E 8/03-142 a 8 Co E 16/03-145.

Pokynom z 20. februára 2004 bolo uložené súdnej kancelárii opisy uznesení krajského súdu z 30. decembra 2003 zaslať na vyjadrenie v lehote dvadsiatich dní právnenému zástupcovi oprávnenej a povinným č. 1 až 5 (doručené právnenému zástupcovi oprávnenej 20. apríla 2004, povinnému č. 3 dňa 21. apríla 2004, povinnej č. 4 dňa 12. apríla 2004, povinnému č. 2 dňa 23. apríla 2004, exekútorovi 21. apríla 2004, povinnej č. 1 nedoručené).

Okresný súd 15. apríla 2004 žiadal krajský súd o zaslanie ďalších dvoch exemplárov rozhodnutí z 30. decembra 2003 (8 Co E 45/03, 8 Co E 46/03).

K uzneseniam krajského súdu sa 28. apríla 2004 „vyjadriť“ právny zástupca oprávnenej a exekútor.

Povinní č. 2 až 4 doručili svoje stanovisko 30. apríla 2004.

Pokynom zo 17. mája 2004 bolo súdnej kancelárii uložené zaslať vyjadrenie právneho zástupcu oprávnenej na vyjadrenie povinným č. 1 až 5; zaslať vyjadrenie povinných na vyjadrenie právnenému zástupcovi oprávnenej.

Dňa 2. júna 2004 bol súdny spis sp. zn. Er 526/00 predložený ústavnému súdu.

2. Zo spisového materiálu pripojeného k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní 18. marca 2003 a predsedovi krajského súdu najprv 6. mája 2002 a následne 1. októbra 2002 a 3. decembra 2002. Podanie sťažností neprinieslo sťažovateľkou očakávaný efekt, t. j. právoplatné rozhodnutie o predmetnej exekúcii.

III.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

2.1. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení z 3. augusta 2004 k opodstatnenosti sťažnosti uviedla, že: „... zotrávam na svojom písomnom vyjadrení z 25. 5. 2004 pod spisovou značkou Spr 527/04 a prosím, aby uvedené vyjadrenie v celom rozsahu bolo predmetom aj v ďalšom konaní.“

V predmetnom vyjadrení (vypracovanom na výzvu ústavného súdu k prijateľnosti sťažnosti) predsedníčka okresného súdu uviedla: «1) *náročnosť veci – mám za to, že sa jedná o náročnú a zložitú právnu vec – exekučným titulom je notárska zápisnica spísaná podľa §-u 56 Z. č. 323/1992 Zb. – „osvedčenie o vyhlásení o uznaní záväzku,*

- *prevode záväzkov z povinnej osoby na ručiteľa,*
- *súhlase ručiteľov s exekúciou,*

- vyhlásení povinnej osoby podľa Exekučného poriadku a Občianskeho súdneho poriadku“.

V notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom sa riešia otázky právne náročné, za účasti zahraničného subjektu a v konečnom dôsledku zahraničného účastníka exekučného konania.

V náväznosti na zložitosť a komplikovanosť exekúcie súd sa musel zaoberať otázkou prechodu práv a záväzkov na oprávneného, evidoval v konaní 4 odvolania, rozhodoval o námietkach proti exekúcii, o návrhu na vyhlásenie exekúcie za neprípustné, teda vydal viac takých procesných rozhodnutí, ktoré sa dotýkali priamo exekučného konania.

2) Správanie sa účastníkov exekučného konania – v priebehu vedeného konania som nezistila taký postup, ktorý by mal za následok predĺženie súdneho konania.

3) Správanie sa súdu – súd na žiadosť exekútora podanú 2. 3. 2000 poverenie na vykonanie exekúcie vydal 14. 3. 2000. Účastníci konania po doručení upovedomenia o začatí exekúcie majú právo na podanie procesných návrhov proti exekúcii v súlade s exekučným poriadkom. Po podaní námietok, návrhu na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú, súd vykonal procesné úkony priebežne bez prietahov, ktoré bezprostredne súviseli s vedením exekúcie. Skutočnosť, že rozhodnutia prvostupňového súdu boli zrušené odvolacím súdom, nemôže byť pripísaná ako prietah prvostupňového súdu zvlášť, keď aj po návrate spisu procesný súd riadne koná.

Z týchto dôvodov sťažnosť podanú na prietahy v konaní nepovažujem za opodstatnenú ...».

2.2. Právny zástupca sťažovateľky v stanovisku k predmetnému vyjadreniu uviedol, že: «... Sme zahraničný subjekt a v konečnom dôsledku zahraničný účastník konania, táto skutočnosť však nemá žiaden vplyv na zložitosť a komplikovanosť v právnej veci. V zmysle § 4 Občianskeho súdneho poriadku sme si v tomto exekučnom konaní zvolili právneho zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môžeme v konaní urobiť my ako účastník.

Sám porušovateľ v svojom vyjadrení uvádza, že v priebehu vedeného konania nezistil taký náš postup ako účastníka konania, ktorý by mal za následok predĺženie súdneho konania.

Tvrdenie porušovateľa, že príčinou náročnosti a komplikovanosti exekúcie bola skutočnosť, že sa musel zaoberať prechodom práv a záväzkov na nás ako oprávneného, taktiež neobstojí, nakoľko bol spolu s návrhom na výkon exekúcie, kde bolo presne opísané naše nástupníctvo splynutím, predložený aj originál nášho aktuálneho výpisu z obchodného registra spolu s jeho úradným prekladom.

Z tohto výpisu, s vyznačenou históriou našej spoločnosti, jednoznačne vyplýva, že sme právnym nástupcom.

Porušovateľ vo svojom vyjadrení tvrdí, že postupoval priebežne bez priesťahov. K tomuto tvrdeniu by sme radi uviedli, že napríklad o podaných námietkach rozhodoval porušovateľ dva roky, tak ako sme to uviedli v našej sťažnosti.

Poukazujeme na skutočnosť, že porušovateľ spôsobil priesťahy v konaní nie len svojou nečinnosťou, ale aj zbytočnými pochybeniami, nedokonalým poznaním veci samej ako aj svojou neodbornosťou.

Porušovateľ napríklad pochybil, keď napriek nášmu včas podanému odvolaniu zo dňa 24. júna 2002 proti uzneseniu porušovateľa zo dňa 13. 05. 2002, naše odvolanie nepostúpil odvolaciemu súdu, ale protizákonne toto uznesenie správoplatnil! Následne uznesením zo dňa 01. 07. 2002 exekučné konanie zastavil. Týmto svojím neodborným postupom porušovateľ zbytočne predlžoval konanie.

Porušovateľ taktiež pochybil, keď nás ako oprávneného vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za námietky podané povinnými (v tejto súvislosti treba upozorniť, že v skutočnosti zrejme súdny poplatok za námietky ani povinní nezaplatili, napriek tomu sa porušovateľ námietkami zaoberal). Opäť sme proti uzneseniam o povinnosti zaplatiť poplatok podali odvolania.

Neznalosťou zákona tak porušovateľ prijímal zbytočné rozhodnutia, nemajúce oporu v zákone, čím okrem iného dochádzalo k priesťahom v konaní. Tvrdenie porušovateľa, že dôvodom komplikovanosti a zložitosti prejednávanej veci bola evidencia 4 odvolaní vyznieva paradoxne, nakoľko tri nami podané odvolania smerovali proti zmätočným rozhodnutiam porušovateľa, nemajúcim oporu v zákone.

Od podania sťažnosti proti priesťahom v konaní nám bolo dňa 20. 04. 2004 doručené Uznesenie odvolacieho súdu Er 526/00–160 zo dňa 30. 12. 2003, ktorým odvolací súd zrušil uznesenie porušovateľa zo dňa 01. 07. 2002 o zastavení exekučného konania a Uznesenie

odvolacieho súdu Er 526/00-153 zo dňa 30. 12. 2003, ktorým odvolací súd uznesenie porušovateľa zo dňa 13. 05. 2002 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Proti obidvom uzneseniam odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie.

Uznesením porušovateľa zo dňa 20. 02. 2004 sme boli následne vyzvaní na vyjadrenie sa k týmto uzneseniam odvolacieho súdu, a ako uvádza porušovateľ vo svojom uznesení, ak sa nevyjadríme, bude sa predpokladať náš súhlas s námietkami (odvolával sa pri tom na ust. § 101, ods. 3 O. s. p.).

Uvedeným konaním porušovateľ opäť prejavil svoju odbornú nepripravenosť, nakoľko nás vyzval na vyjadrenie sa na základe nesprávneho vyloženia si znenia ustanovenia § 101 ods. 3 O. s. p. Ustanovenie § 101 ods. 3 O. s. p. umožňuje súdu, aby vyzval účastníka na vyjadrenie sa o procesnom návrhu, a nie o právoplatnom rozhodnutí nadriadeného odvolacieho súdu, ktorým je pritom viazaný.

Opísaný neodborný postup porušovateľa znamenal opäť len ďalšie zbytočné priedahy (...)

Sťažnosť proti priedahom v konaní Er 526/00 vedenom porušovateľom bola podaná dôvodne, čomu okrem vyššie uvedeného svedčí, že za viac ako štyri roky nebolo konanie právoplatne skončené.

Okrem skutočnosti, že dôvody porušovateľa uvedené v jeho vyjadrení sú nepodložené, hovorí Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 47/96: „Právna zložitost' sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za priedahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce, nedokonalým poznaním samej podstaty sporu, odbornou nepripravenosťou na pojednávanie, neodborným vedením jednotlivých pojednávaní a nariadovaní dokazovania bez náležitého zistenia procesne významných skutočností pre toto dokazovanie.“...»

3. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov sa naplní zásadne až

právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Čadca v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Er 526/00, v ktorom s'ťažovateľka vystupuje ako oprávnený subjekt, došlo k porušeniu jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3.1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd vychádzajúc z obsahu preskúmaného na vec sa vzťahujúceho písomného materiálu a zisteného priebehu konania konštatuje, že doterajšia dĺžka konania nie je ovplyvnená právnou a ani faktickou náročnosťou (zložitost'ou) veci. Tvrdenia (argumentáciu) okresného súdu, že „*sa jedná o náročnú a zložitú právnu vec*“ (notárska zápisnica ako exekučný titul; zahraničný účastník konania; prechod práv a záväzkov na oprávnenú; štyri odvolania; rozhodovanie o námietkach a návrhoch povinných), ústavný súd neakceptoval z dôvodov nižšie uvedených (pozri bod 3.3 a nasl.).

3.2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria (správania s'ťažovateľky v preskúmanej veci) ústavný súd nezistil také závažné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3.3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné prieskany v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že okresný súd od nápadu predmetnej veci (2. marca 2000), konanie o ktorej do podania sťažnosti ústavnému súdu (19. apríl 2004) trvá vyše štyroch rokov, síce uznesením z 1. júla 2002 rozhodol („*exekučné konanie zastaviť*“ v nadväznosti na svoje rozhodnutie z 13. mája 2002, ktorým vyhlásil exekúciu za neprípustnú), no v dôsledku rozhodnutia odvolacieho súdu z 30. decembra 2003 (o zrušení prvostupňových rozhodnutí a vrátení veci na ďalšie konanie) nebola odstránená právna neistota sťažovateľky, ktorej odstránenie rozhodnutím okresného súdu očakávala.

3.4. Ako je to už vyššie uvedené (pozri bol 1 II. časti odôvodnenia), okresný súd vydal 14. marca 2000 poverenie na vykonanie exekúcie, no v dôsledku námietky J. K. (manželky povinného č. 5) a povinného č. 3 (D. K.) uznesením č. k. Er 526/00-96 z 13. mája 2002 vyhovel ich námietkam a exekúciu vyhlásil za neprípustnú.

Aj napriek podaniu odvolania sťažovateľkou (26. júna 2002) okresný súd svoje vyššie citované uznesenie správoplatnil 28. júna 2002.

V nadväznosti na právoplatnosť uznesenia o neprípustnosti exekúcie okresný súd rozhodnutím (Er 526/00-99) z 1. júla 2002 exekučné konanie zastavil (nahliadnutím do súdneho exekučného spisu bolo zistené, že toto uznesenie nebolo doručené povinným č. 1 a č. 4). Proti uzneseniu podala sťažovateľka 5. septembra 2002 odvolanie.

3.5. Ďalšou dôležitou okolnosťou na posúdenie postupu okresného súdu v posudzovanej veci je postúpenie odvolania sťažovateľky proti uzneseniu z 1. júla 2002 krajským súdom 10. septembra 2002, spojené so žiadosťou krajského súdu na vykonanie úkonov spojených s rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu z 13. mája 2002.

3.6. Aj napriek vyššie uvedenej žiadosti krajského súdu sa okresný súd následne zaoberal „*poplatkovými záležitosťami*“ a 23. septembra 2002 vydal uznesenia Er 526/00-128 a Er 526/00-129, ktorými uložil sťažovateľke (ktorá bola v právnom postavení oprávnenej) ako „*povinnnej*“ zaplatiť súdny poplatok „*za podanie námietok*“ z 24. júna 2002, resp. 2. septembra 2002.

3.7. Predmetné uznesenia napadla 11. októbra 2002 sťažovateľka odvolaním, ktoré krajský súd rozhodnutiami (8 Co E 8/03-142 a 8 Co E 8/03-145) z 28. februára 2003 zrušil, a to z dôvodu, že „*Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie oprávneného je dôvodné. Tento nebol tou osobou, ktorá podala námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie a navyšak tento takéto námietky ani podať nemôže lebo nie je na ich podanie procesne legitimovaný. Oprávnený podal podaním z 24. 6. 2002 odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu v Čadci z 13. 5. 2002 č. k. Er 526/00-96, ktorým bolo vyhovené námietkam a ktoré sa uvedenou položkou Sadzobníka súdnych poplatkov nespoplatňuje.*

Preto bolo oprávnenému nesprávne uložené zaplatiť súdny poplatok za podanie námietok. Na základe toho odvolací súd napadnuté rozhodnutie (o tomto mohol rozhodnúť podľa ustanovenia § 210a O. s. p. aj súd I. stupňa), zrušil“.

Spisový materiál bol vrátený okresnému súdu 26. marca 2003.

Okresný súd následne doručoval uznesenia krajského súdu účastníkom a 2. septembra 2003 opätovne doručil súdny spis krajskému súdu na odvolacie konanie.

3.8. Krajský súd uznesením sp. zn. 8 Co E 45/03 z 30. decembra 2003 zrušil uznesenie okresného súdu z 13. mája 2002 (o vyhovení námietkam povinných a vyhlásení exekúcie za neprípustnú) a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to najmä z nasledovných dôvodov:

„Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že manželka povinného 5/ nie je účastníčkou exekučného konania, s ktorou mala byť vykonávaná exekúcia zrážkou z jej mzdy. Súdny exekútor pochybil, keď vydal upovedomenie o začatí exekúcie aj voči nej. Ak

mal za to, že bude postihnutý majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v tomto prípade prichádzal do úvahy ako spôsob vykonania exekúcie len predaj hnutelných, či nehnuteľných vecí, postavenie účastníka konania by bola nadobudla manželka povinného až pri doručení upovedomenia pri súpise vecí podliehajúcich exekúcii. Takže do tohto času nebol dôvod s ňou konať. Navyac bezpodielové spoluvlastníctvo manželov bolo zrušené za trvania manželstva ešte pred vydaním exekučného titulu. Uvedené napravil súdny exekútor vydaním príkazu na zrušenie zrážok zo mzdy z 28. 6. 2000 (keby sa tak z jeho strany nebolo stalo a manželke povinného 5/ by vznikla škoda, mohla sa tejto domáhať voči súdnemu exekútorovi v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku).

Preto bolo doručenie upovedomia o začatí exekúcie manželke povinného 5/ neúčinné a námietky ňou podané boli podané neoprávnenou osobou, nakoľko táto nebola účastníčkou exekučného konania.

Okresný súd z toho dôvodu nemal jej námietkam vyhovieť, ale naopak tieto zamietnuť (upovedomenie o začatí exekúcie je procesne svojimi účinkami postavené na roveň uzneseniu súdu výkonu rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje výkon rozhodnutia, proti ktorému sú prípustné námietky ako opravný prostriedok. Preto prichádza do úvahy analógia ako pri odvolaní podanom neoprávnenou osobou).

Dôvodom, pre ktorý odvolací súd nepreskúmal v ďalšej časti rozhodnutie okresného súdu bola predovšetkým tá skutočnosť, že okresný súd nerozhodol aj o námietkach povinnej 4/.

Preto odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým sa vyhovel námietkam povinných a exekúcia sa vyhlásila za neprípustnú zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní predovšetkým zamietne námietky manželky povinného 5/ a opätovne bude rozhodovať o námietkach povinného 3/ a povinnej 4/.

Z ďalšej časti citovaného zdôvodnenia považoval ústavný súd za dôležité (vzhľadom na tvrdenia okresného súdu o „náročnosti“ predmetnej veci) ešte uviesť: „odvolací súd poukazuje na to, že povinný môže uvádzať v námietkach proti exekúcii iba tvrdenia, ktoré predpokladá ustanovenie § 50 ods. 1 Exekučného poriadku, a to:

a/ zánik nároku,

- b/ okolnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti nároku,*
- c/ dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná,*
- d/ hmotnoprávnu legitimáciu účastníka oprávneného alebo povinného.*

Povinný musí v námietkach navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a zároveň znáša dôkazné bremeno.

Čo sa týka exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, kedy bola spísaná. Notárske zápisnice spísané podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku pred účinnosťou zákona č. 280/1999 Z. z. sú naďalej platnými a účinnými exekučnými titulmi a možno ich použiť na nútený výkon povinnosti bez ohľadu na to, či došlo k začatiu exekučného konania alebo oprávnený ešte len mieni podať návrh na vykonanie exekúcie. K uvedenému zaujal záver aj Ústavný súd SR v náleze sp. zn. PL. ÚS 21/00 zo dňa 15. novembra 2000 uverejnený pod č. 415/2000.

Výnimku z pravidla, že dôkazné bremeno znáša povinný, sú tvrdenia, že oprávnení alebo povinní sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titulu. Túto skutočnosť musí preukázať oprávnený, a to verejnou listinou podľa § 37 ods. 4 Exekučného poriadku.

V tomto smere oprávnený predložil listinu, z ktorej obsahom sa súd I. stupňa neoboznámil (č. l. 78, 84 – 86 spisu).

Ak sú námietky opodstatnené, súd je povinný námietkam vyhovieť. Dôvodnosť námietok sa prejavuje v tom, že exekúcia je neprípustná. Túto otázku rieši exekučný súd len ako predbežnú otázku a uvedie ju v odôvodnení a nie vo výroku rozhodnutia. Ak nie sú opodstatnené, zamietne ich.“

3.9. Krajský súd uznesením sp. zn. 8 Co E 46/03 z 30. decembra 2003 zrušil uznesenie okresného súdu z 1. júla 2002 (o zastavení exekučného konania). Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

«Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom [§ 58 ods. 4 Zákona NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov], bez

nariadenia odvolacieho pojednávania [§ 214 ods. 2 písm. c) O. s. p.], preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a napadnuté rozhodnutie zrušil (§ 221 ods. 1 O. s. p.) z týchto dôvodov:

V preskúmvanej veci súdny exekútor vydal upovedomenia o začatí exekúcie povinným 1/ a 5/ a manželke povinného 5/.

Voči týmto boli zo strany povinných 3/, 4/ a manželky povinného 5/ podané námietky proti exekúcii.

Okresný súd uznesením námietkam povinných (J. K. – manželky povinného 5/ a povinného 3/) proti exekúcii vedenej Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. Er 526/00 vyhovel a túto exekúciu vyhlásil za neprípustnú.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Rozhodnutie bolo doručené splnomocnenému zástupcovi oprávneného (§ 49 ods. 1 O. s. p.) dňa 12. 6. 2002 a odvolanie z jeho strany bolo podané 24. 6. 2002 na Pošte Bratislava 38.

Preto sa rozhodnutie, ktorým sa vyhovel námietkam nestalo právoplatné. Z toho dôvodu exekučný súd nemohol zastaviť aj bez návrhu exekúciu. Navyiac súd aj nesprávne zastavil „exekučné konanie“ a nie exekúciu a pri svojom rozhodnutí použil nesprávne ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorú exekúciu nemožno vykonať.

O zastavení exekúcie bez návrhu malo ísť s poukazom na ustanovenia § 50 ods. 5 Exekučného poriadku, ktorý sa použije vtedy, keď sa právoplatne vyhovie námietkam proti Exekúcii. Voči takémuto rozhodnutiu navyiac nie je prípustné odvolanie (§ 58 ods. 4 exekučného poriadku), pretože je iba procesným realizovaním obsahu opodstatnených námietok.

Odvolací súd práve s ohľadom na to, že okresný súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok (§ 58 ods. 4 Exekučného poriadku), preskúmaval napadnuté rozhodnutie.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu ako nedôvodne vydané zrušil.»

3.10. Spolu s vyššie uvedenými rozhodnutiami (body 3.8. a 3.9) doručil krajský súd 12. februára 2004 okresnému súdu aj súdny spis a odvolania sťažovateľky proti uzneseniam okresného súdu z 23. septembra 2002 (ktorými rozhodol o súdnych poplatkoch sťažovateľky ako „povinného“ subjektu), lebo o týchto odvolaniach už krajský súd rozhodol uzneseniami z 28. februára 2003 (pozri vyššie bod 3.7).

3.11. Ďalšou skutočnosťou dokumentujúcou postup okresného súdu v predmetnom exekučnom konaní je zaslanie opisu uznesení krajského súdu z 30. decembra 2003 (pozri body 3.8 a 3.9) na „vyjadrenie v lehote 5 dní“ právneho zástupcovi sťažovateľky, súdному exekútorovi a povinným č. 1 až 5, s tým, že ak sa v tejto lehote nevyjadria, bude sa to predpokladať za ich súhlas s námietkami podľa § 101 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na predmet posudzovanej veci považuje ústavný súd za dôvodné citovať z odpovedí na „výzvu“ okresného súdu.

A) Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení z 22. apríla 2004 okrem iného uviedol: ... *«Podľa § 101 ods. 3 OSP „Ak súd vyzve účastníka, aby sa vyjadril o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.“*

Ustanovenie § 101 ods. 3 umožňuje súdu, aby vyzval účastníka na vyjadrenie o určitom procesnom návrhu s tým, že ak sa v určitej lehote k návrhu nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá proti návrhu postupu námietky (a nie ako si toto ustanovenie nesprávne prispôbil prvostupňový súd, citujem: „bude sa predpokladať Váš súhlas s námietkami“)!

Výzvu podľa tohto ustanovenia nemožno urobiť na vyjadrenie k hmotnoprávnej otázke. Môže sa týkať len postupu a vedenia konania, ak súd o jeho postupe alebo vedení rozhoduje rozhodnutím, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok (napr. uznesenie o uložení poriadkovej pokuty).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že výzva prvostupňového súdu na vyjadrenie sa k uzneseniu odvolacieho súdu nemá oporu v citovanom ustanovení.

Podľa ustanovenia § 226 OSP „Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu“.

Odvolací súd svoj právny názor jasne vyložil a odôvodnil v odôvodnení uznesenia zo dňa 30. 12. 2003. Pokyny odvolacieho súdu o ďalšom postupe pre prvostupňový súd sú jednoznačne formulované.

Stotožňujeme sa s právnym názorom odvolacieho súdu.»

B) Súdny exekútor vo vyjadrení z 26. apríla 2004 okrem iného uviedol: ... *«Podľa § 101 ods. 3 O. s. p. – citujem: „Ak súd vyzve účastníka, aby sa vyjadril o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.“*

Nakoľko mi je zrejmé z výkladu § 101 ustanovenie ods. 3 O. s. p., že výzva účastníka predmetného konania zo strany súdu sa môže týkať len postupu a vedenia konania ak súd o tomto postupe alebo vedení konania nerozhoduje rozhodnutím proti ktorému je prípustný opravný prostriedok. Pričom exekučný súd v zmysle § 101 ods. 3 ma vyzýva, aby som sa vyjadril k predmetným druhostupňovým rozhodnutiam Krajského súdu Žilina, ktoré tieto uznesenia ja nepovažujem za určitý návrh v zmysle citovaného paragrafu.

Preto zároveň ctený súd žiadam, aby mi poskytol v zmysle § 5 O. s. p. v platnom znení poučenie.“ ...

Vyjadrenia povinných č. 2 až 4 boli doručené okresnému súdu 30. apríla 2004.

3.12. Pokynom zo 17. mája 2004 bolo súdnej kancelárii uložené zaslať vyššie uvedené vyjadrenia účastníkom konania navzájom na zaujatie stanoviska.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa môže realizovať len prostredníctvom takého konania (činnosti) súdov, ktoré smeruje k odstráneniu právnej neistoty, kvôli ktorej sa občan obrátil na orgán súdnej moci. K zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen samotným nekonaním príslušného súdu, ale aj takou činnosťou súdu, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania, teda k právoplatnému rozhodnutiu vo veci, s ktorou sa

obrátil na súd. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. II. ÚS 64/99, I. ÚS 98/99, I. ÚS 10/98).

Z judikatúry ústavného súdu jednoznačne vyplýva, že k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania.

Ako to už vyššie (bod 3.3) ústavný súd konštatoval, vyše štvorročné konanie okresného súdu nevedlo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky, ktoré očakávala od rozhodnutia súdu, ktorý sa posudzovaním jej veci zaoberal.

Postup okresného súdu v čase od 26. júla 2000 (doručenia námietok povinných na rozhodnutie) do 13. mája 2002, keď súd rozhodol o týchto námietkach, t. j. v trvaní vyše 1 roka a 9 mesiacov, nevykazoval podľa názoru ústavného súdu znaky plynulého a najmä ani efektívneho konania.

Obdobne hodnotí ústavný súd aj postup okresného súdu v období od 26. júna 2002 (odvolanie sťažovateľky proti rozhodnutiu o námietkach) do 12. februára 2004 (keď bol súdny spis týkajúci sa predmetnej veci vrátený z krajského súdu), t. j. v trvaní vyše 1 roka a 8 mesiacov.

Taktiež obdobie po 12. februári 2004 (predloženie rozhodnutia krajského súdu na vyjadrenie účastníkom konania) do predloženia súdneho spisu sp. zn. Er 526/00 ústavnému súdu 2. júna 2004 kvalifikuje ústavný súd ako postup okresného súdu nevykazujúci znaky efektívneho konania.

Okresnému súdu (okrem 6-mesačnej nečinnosti spôsobenej stážou zákonného sudcu na krajskom súde v r. 2002) nemožno v zásade vyčítať nedostatok procesnej aktivity. Táto jeho procesná aktivita a aj rozhodnutia počas konania však nesmerovali z dôvodov uvedených vyššie v rozhodnutiach krajského súdu (pozri body 3.7, 3.8, 3.9), ako aj z dôvodov uvedených už vopred v bodoch 3.11 a 3.12 k odstráneniu právnej neistoty

účastníka konania (sťažovateľky), čo je účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že pri posudzovaní otázky, či v konkrétnom konaní došlo k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, si v zásade nenárokuje právo posudzovať efektívnosť a účelnosť jednotlivých úkonov konajúceho súdu. V danom prípade však ústavný súd nemohol nechať bez povšimnutia závažné procesné pochybenia okresného súdu konštatované v rozhodnutiach krajského súdu ako odvolacieho súdu bez toho, aby z nich vyvodil záver o posudzovanej otázke porušenia označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vychádzajúc z dôvodov vyššie uvedených (hodnotenie podľa kritéria zložitosti veci a správania sťažovateľa), z platnej právnej úpravy a z postupu súdu (organizovania jeho procesného postupu) v predmetnom súdnom konaní nemožno hodnotiť postup okresného súdu v posudzovanej veci ako postup, ktorý by zodpovedal ústavou priznanému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku a Exekučného poriadku, čo je nevyhnutným predpokladom spoločensky efektívneho, t. j. rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany.

Vyššie uvedený postup okresného súdu spôsobujúci zdĺhavosť namietaného konania nevykazoval podľa názoru ústavného súdu znaky plynulého a najmä ani efektívneho konania a bol teda konaním so zbytočnými priet'ahmi.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov, pretože vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je žiadnou garanciou toho, že okresný súd nebude pokračovať v doterajšom postupe v napadnutom konaní.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 000 Sk. Svoj návrh zdôvodnila nasledovne: *„Zbytočnými prietáhmi v konaní sme v právnej neistote, nakoľko pomalým konaním Okresného súdu v Čadci sa značne znížila vymožitelnosť nášho práva voči povinným na základe exekúcie, pričom je možné, že za vyše štyri roky trvajúceho konania Okresného súdu v Čadci vymožitelnosť práva fakticky zanikla!*

Vzhľadom na skutočnosť, že pre prietahy v konaní sa vymožitelnosť nášho práva značne znížila, resp. fakticky zanikla, neprichádza v našom prípade do úvahy náprava porušenia nášho základného práva, resp. jeho náprava uvedením do pôvodného stavu.“

Keďže iba konštatovanie porušenia označeného základného práva nie je dostatočným zadost'učinením pre sťažovateľku, ústavný súd uznal za dôvodné priznať jej finančné zadost'učinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä na závažné procesné pochybenia okresného súdu zistené v rozhodnutiach krajského súdu ako odvolacieho súdu považuje za primerané vo výške 50 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Úspešnej sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie (sťažnosť) 15. apríla 2004 a vyjadrenie z 23. augusta 2004. Odmena určená podľa § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) z výpočtového základu (§ 1 ods. 3 vyhlášky) 13 602 Sk vo výške 1/3 predstavuje 4 534 Sk za jeden úkon. Celkové trovy za tri úkony teda predstavujú 13 602 Sk a spolu s režijným paušálom ku každému úkonu (136 Sk v zmysle § 19 ods. 3 vyhlášky) sumu 14 010 Sk.

Právny zástupca sťažovateľky si však uplatnil za jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom „... náhradu trov konania podľa vyhlášky č. 163/2002 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb spolu vo výške 8.840,- Sk“.

Ústavný súd jeho požiadavke vyhovel a sťažovateľke priznal náhradu trov jej právneho zastúpenia v advokátom požadovanej výške 8 840 Sk, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 4.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2004